

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De pace animæ & corporis. c. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

bis. Alibi etiam est dictum. Orate pro vita Nabuchodo
nosor regis Babylonis, & pro vita Balthasar filii eius,
vt videlicet diu viuant illi, sub quibus & ipsi quiete se
victuros ac secure sperabant. Hoc idem Apostolus præ
cepit, dicens: Quidsecum primum omnium fieri obsecratio
nes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, & om
nibus hominibus, pro regibus & omnibus qui in sub
limitate constituti sunt, ut quietam & tranquillam vi
tam agamus in omni pietate & castitate. Amplexanda
est igitur pax cum adsit, precationibus querenda cum
desir, & pro illis orandum, sub quorum imperio atque
tutela vitae tranquillitate frui contingit ut sponso bel
lorum tumultu, nullaq; interpellante molestia, animus
noster ad deum contemplandum expeditior atq; libe
rior assurgat.

Baruch. 1.
1. Tim. 2.De pace animæ & corpo
ris. Ca. vii.

Nisi enim ideo pacem amplectēdam duxerimus,
vt virtutibus ob quas deo chariores sumus,
nemine impediente liberius incumbamus, bo
no pacis abutimur, & qd professe debuerat nocet. Alię
nis a virtute tunc plane latior peccandi campus pan
ditur, cum illi aduersariorum non carpuntur molestias
cum videlicet non metuunt, ne segetem iam maturam
hostis incēdat, aut frugiteras deua sicut arbores, aut pe
cudum greges in prædam abducat, aut obcessos intra
incēnia tame sitiq; perire cogat, aut captos bonisq; exu
tos vel ferro interficiat, vel in perpetuam redigat ser
uitutem. Fit autem sēpe dum talia formidantur, vt lu
xuriæ libidinique locus pene nullus sit. Et quoniam ab
his continere se summæ laudis est, haud dubium quin
voluptuaris hominibus plus mali pax afferre soleat q;
bellum quia incontinentiores reddit, & in omne viti
um oblata securitate prouiores. His ergo bellum poti
us optetur, vt male viuendi licentia coerceatur solici
tudine periculorum. Modestis vero & temperantibus
viris, vt animo excolendo officiosius operam impen
sare.

R. 5

pendat, belli impedimenta submoueri desideremus. Ita enim exteriore aduersario pacato ac cessante, facilior cum isto quem assidue intra nos patimur, erit pugna. Quem certe nisi domuerimus, nisi animi in quo ratio est, ditioni subiecerimus, nihil proderit ab illis inimicis qui foris sunt donata pax, dum ab hoc qui intus est inquietamur. Inimicus autem domesticus noster atque intestinus, ipsa carnis cōcupiscentia est. Pacem agimus quandiu illi non ceditur, quandiu repugnat, neque quod caro affectauerit, hoc fieri spiritus permittit. Caro post voluptates abire nititur, & in vitia semper est. pna Spiritus vero qui est ratio ipsa, ab his abhorret ne deo peccet, considerans quam sit grande scelus prauæ cupidini morem gerere, qua deus offenditur, & a contentia virtute recedere qua placatur. Ob hoc qdem ex clamat propheta, & ait. Diuerte a malo & fac bonum, inquire pacem & persequere eam. Diuertimus a malo cum carnalibus blanditijs non acquiescimus, facimus bonum, cum iussis præceptisque pacem diuinis. Pacem inquirimus, cum carnis petulantiam teiunijs, vigilijs, laboribus domando compescimus. Et quoties in hac contentione obnixe ac perseveranter stamus, pacem illam quæ cum deo est sequimur, & eam quæ cum concupiscentijs est refutamus. Pellantur igitur ab animo via, & locus virtutibus detur. dominetur spiritus, vt spiritui subiecta obediatur caro. vt pacem quæ omnem sensum superat, quæ omnibus præferenda est diuitiis, asse qui mereamur. Pacem, quæ nos deo conciliat, angelis æquat, sanctis copulat, & post victoriam in cælo corona. Victoria enim opus est, non cōpositione, vt pacem cum corporis quoque sensibus animus habeat. Qui qui dem sensus non nisi superati quiescent, certare autem noient dominantur. Repugnandum est igitur illis, & si auxilia fragiliaque pposuerint, ad ea quæ æterna sunt dirigantur. Si visus prouocat vt comptam videoas mulierem, & in choreis lascivientes cernas iuuenes, auerte oculos tuos, ne qd diutius considerauerint, facilius

psal. 33

Visus.

Concupiscant. Tuas etiam aures sepi spinis, & linguam.
nequam noli audire, neq; amatoris obscenis q; catis
vel impudicis poetarum lectionibus eas accommodes,
ne forte turpe aliquid ab ihs receptum ad cor penetret,
& per blanditias infusum, animam teriat. Odoramen-
ta quoq; muliebrem mollitem pra se ferentia fuge: q;
ea delectant, illis ipsa sordet ythus: effeminatio: q;
ues duriora pœnitentiae officia subire nequeunt. Culæ
etiam impera, & si cibos ganeatos vinaq; p̄iosa tibi cō-
cupiscenda proposuerit, tu illi econtrarto recole Iohan-
nis locutas & mel sylvestre, & siceræ viniq; abstinen-
tiam, & panes hordeaceos apostolorum, quib; dñs tur-
bam satiauit in deserto. Obiice & multorum qui in so-
litudine Christo seruierunt, crudas herbas atq; radices
vel sylvestrium arbor; fructus, & frigidæ aquæ pocu-
la. Si demum ad turpem tactū libidinosa cogitatio te so-
licitat, comprise manū, auerte te ab asperitu fœminæ,
refer ab ea pedē, tolle te de medio, vim ingere cupidini,
& quod bonum sit mulierem non tangere, non mihi,
sed Apostolo crede. Postremo singula quæq; vitia op-
positæ virtutis remembrance exclude, &c in carnis re-
bellantis periculo, ad illas cogitationes quæ spūs sunt,
confuge. Quoties te inanis gloriæ lassicerit appetitio,
responde illi: Dominus resistit superbis, humilibus au-
tem dat gratiam. Quoties cor iracundia incalescere cœ-
perit, dic ei: Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio,
& Ira viri iustitiam dei non operatur. Quoties diuitia
rum cupido animum titillauerit, oppone illi paupertæ
tem Christi, apostolorumq; inopiam. memorare diui-
tis purpurati in inferno miserias, Lazarisq; mendici in
Abrahæ sinu beatitudinem. Atque ita carni imperando
& nunquam cedendo vincere assuesces: & vt semper
vincas, semper time nevincaris. vtque semper tutus sis,
nunquam esto securus. Nam in carnis certamine
cum sæpe superior euaseris, nisi quotidie victam vin-
culis constringas: rupet pacem, non stabit con-
uentus, & cum frenum momorderit, trahet te quo

Auditus.

Odoratus

Gustus.

Tactus.

1, Cor. 7.

poterit, veluti sessorem effrenis & indomitus equus. Tam diu igitur pacem cum illa habere poteris, donec vinclam compeditamq; tenebis, ac tanquam fugitiuum serum, nunc verbieribus, nunc laboribus premes, nunc te nuabis inedia atq; virgiliis. Desinit calcitrare iumentum pabulo subducto, in saturitate lascivit. Ex his quæ diximus, satis constat, animæ atq; corporis pacem laboriosam admodum esse & inquietam, & solicitam, & quæ fatigationibus non solum comparetur, sed etiam retineatur. Is tamen eius fructus est, quod possessorem suum ad æternæ pacis bonum feliciter transmittat, si ipse usq; in finem ita ut dictum est egerit. Quo cum peruenatum fuerit, tunc demum (ut in Isaia legimus) erit opus iustitiae pax, & cultus iustitiae silentium & securitas usque in sempiternum, & sedebit populus me⁹ in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fidutie & in requie opulenta, inquit dominus. Per quotidiana igitur certamina & ipsam certaminum victoriā, qua malarum cupidiū vires conterimus, ad sempiternæ tandem quietis triumphum peruenit. Restat nunc, ut etiam pacis malignam simulationem, omnibus fugiendam consideremus.

De pace simulata. Cap. VIII.

Multiplex animus & fraudulenta simulatione imbutus, pacem præ se ferre videtur, & ex insidijs incautos aggredi parat. Blando vultu delinifiscisq; verbis benevolentiam ostendit, & in corde meditatur carnificiū. Talis pax Saulis fuit erga Davidem, cui se pacatum ideo respondebat, ut occasionem nanciseretur ipsum perimendi: quod certe perfecisset, nisi lancea ictus ab eo qui petebatur, fuisset evitatus. Talis pax & Ioab in Amasam collegam suum fuit, erat enim ambo Davidici exercitus duces, amice ac familiariter ipsum alloquendo pugione transfixit. Talis pax & Ismaelis extitit, qui amicissimum se ostendens ad Godoliam cum decem virorum comitatu venit, & cum insidiī conuiuio gratarter fuit exceptus, nulla tamen be-

Ismael
Iere. 41